

Извориште на аерозагадување во современиот свет можат да бидат од **природно** и **антропогено** потекло.

- По природен пат воздухот се загадува со ситните честички од космичката прав, правта која ја носат ветровите, разните гасови од природно потекло настанати од пожари, вулкани и др. природни појави.

- Антропогените извори се многу побројни, поефективни и повеќекратно го загадуваат чистиот воздух. Како највлијателни антропогени извори се: **индустријата, сообраќајот, енергетиката и домаќинствата.**

- Загадувањето на воздухот може да биде: **механичко** или **хемиско** загадување и преку **радиоактивно зрачење.**

Механичкото загадување на воздухот освен по природен пат од ситните честички може да се изврши и од индустриските капацитети кои произведуваат цемент, порцелан, потоа од каменоломите и јаловиштата на рудниците.

Хемиското загадување на воздухот настанува од штетните издувни гасови што ги испушта индустријата и сообраќајот (моторните возила).

- Позначајни штетни издувни гасови се: сулфурводородот (H_2S), јаглерод моноксид (CO), сулфурдиоксид (SO_2), азотни оксиди, разни други соединенија на јаглерод кои се ослободуваат од индустриските објекти, енергетските извори (јаглен, нафта) и сл.

Сулфурводородот (H_2S) се ослободува од преработката на нафтата, кожата, хемиските производи или од депониите. Во помало количини тој кај луѓето предизвикува главоболки, а во поголема концентрација се заканува по човековото здравје со смрт.

Јаглероден моноксид (CO) се создава при нецелосно согорување на материите кои содржат јаглен и тоа најмногу кај моторните возила, разните индустриски објекти, пожарите и др. Тој е гас без боја и мирис и го спречува врзувањето на кислородот во хемоглобинот и затоа најмногу го чувствуваат лицата кои боледуваат на дишните органи и кај луѓето ненадејно предизвикува несвестици и смрт.

Сулфурдиоксид (SO_2) е штетен гас по респираторните органи и нервниот систем кај човекот. Се создава од сите објекти кои користат гориво што содржат сулфур. Него го испуштаат термоцентралите, рафинериите за нафта, производството на сулфурна киселина, моторните возила односно автомобилските гасови. Најголема концентрација во воздухот се задржува во деновите со магла особено во зимските денови.

Радиоактивно зрачење во атмосферата потекнува од различни извори.

1. Во атмосферата зрачењето се врши по природен пат и **не е зависно** од дејствувањето на луѓето и се смета дека не е многу опасно за луѓето.

2. Радиоактивно зрачење предизвикано од дејствувањето на луѓето при користењето на атомската енергија и експлоатацијата на нуклеарните горива, односно при експлоатацијата и преработката на радиоактивните елементи **ураниум** и **ториум**, работата на атомските центри и атомските експлозии (нуклеарните проби или директната употреба на атомските бомби во воени цели).

Мерки за заштита: - Дислоцирање на индустриските објекти надвор од населените места;

- Вградување на најсофистицирани филтри во фабричките оџаци и катализатори во автомобилите;

- Замена на фосилните (јаглен, нафта) и нуклеарните горива со хидроенергија и соларна енергија;

- Намалување и забрана на нуклеарните проби;

- Донесување на соодветни законски и административни мерки, односно да се пропишат норми до кој мерка и размери може да се загадува воздухот и други мерки.